

ALGUNES DADES D'OCELLS A L'HIVERN 89-90

La major part dels ocells presents al continent europeu tenen una àrea de distribució durant l'hivern diferent de la de l'època de cria. Una part d'aquests ocells fan llarguíssimes migracions fins a punts d'hivernada africans; altres arriben no més fins a la zona mediterrànea.

La causa principal d'aquestes migracions és el clima tan poc favorable del centre i nord d'Europa a l'hivern, essent difícil subsistir per molts ocells. Així és en els anys que fa més fred quan els ocells típicament hivernants a la nostra comarca, com per exemple el pinsà, el lluer, o el tord ala-roig, són més abundants. Llavors és quan es poden veure espècies no massa freqüents, com la griva cerdana i el becadell sord.

tra comarca, com per exemple el pinsà, el lluer, o el tord ala-roig, són més abundants. Llavors és quan es poden veure espècies no massa freqüents, com la griva cerdana i el becadell sord.

UN HIVERN SUAU .- El darrer hivern ha sigut força suau, amb temperatures altes, i poques nevades, tant a Catalunya com a la resta d'Europa. Per il·lustrar-ho tenim les dades del quadre en el qual hi consten les temperatures mitjanes d'aquest hivern (de Novembre a Març) comparades amb un promig de setze anys anteriors.

	Novembre	Desembre	Gener	Febrer	Març
1989-90	9,8	8,2	4,4	10,2	10,1
els 16 darrers anys	8,0	4,1	3,8	5,9	9

Resum de temperatures mitjanes (en °C).

POCA MIGRACIO.- Degut a això la quantitat d'ocells que han passat l'hivern a la Plana ha estat menor que altres anys. Aquest fet s'ha pogut veure especialment amb els pinsans, que normalment arriben a primers d'octubre i ja que cap al novembre tenen una població establerta a la Plana. El retorn cap al Nord es produeix a finals de març i a l'abril només queden els pocs que criaran amb nosaltres.

XOT (*Otus scops*)

MIGRACIO PRIMAVERAL AVANÇADA.-

Durant l'hivern és freqüent veure ramats de cents i fins i tot milers de pinsans a la Plana. En canvi aquest hivern el retorn a Centreuropa s'ha iniciat ja a finals de febrer, havent-se observat durant l'hivern ben pocs estols nombrosos de pinsans. Cal tenir en compte també que els pinsans han estat molt més dispersos i potser n'hi havia més del que semblava.

A part dels pinsans aquest any s'han vist poquíssims pinsans mecs (*Fringilla montifringilla*) a la Plana; tampoc s'han vist durbecs (*Coccothraustes coccothraustes*), tord ala-roig (*Turdus iliacus*) ni molts becadells (*Gallinago gallinago*).

Així mateix només tenim 4 dades de la presència de la fredeluga o garsa marina (*Vanellus vanellus*) a la Plana, un ocell que es veu regularment en hiverns mínimament freds

A part de la hivernada aquest any s'han vist unes quantes espècies en migració primaveral en dades molts primerenques. Això evidencia que hi ha hagut un lleuger avançament en la migració, almenys en alguns ocells. A tall d'exemple citarem les observacions més interessants i més avançades del pas primaveral d'aquest any:

*El dia 2/3/90 va ser observada una oreneta cua-blanca (*Delichon urbica*) al riu Ter. Aquesta espècie sol arribar a Osona pel més d'Abril. Igualment avançada és la

dada d'un falciot (*Apus apus*) el dia 9/4/90 a Vic.

*Un tallarol de garriga (*Sylvia cantillans*) va ser vist al Llopart (S. Julià de Vilatorrada) el dia 17/3/90. També és una observació molt primerenca ja que aquest ocell sol arribar entrat el més d'abril.

*També és interessant la cita d'una aguila marcenca (*Circus gallicus*) la segona setmana de febrer a Manlleu. Tal com diu el seu nom, aquest rapinyaire no sol arribar fins pel març. Per altra part el xot (*Otus scops*), que és un rapinyaire nocturn que arriba al més d'abril, va sentir-se ja en abundància el dia 20/3/90.

* El cucut (*Cuculus canorus*), típic indicador de l'arribada del bon temps, es va deixar sentir regularment a partir dels voltants del 20/3/90.

LA CRIA TAMBE S'HA AVANÇAT.-

Un altre aspecte que també s'ha avançat aquest any és la cria dels ocells. Evidentment (escrivim aquestes ratlles el 10 d'abril) encara és aviat per constatar-ho, però ja s'ha trobat ocells que han criat.

* Ja el dia 5/3/90 es va trobar un niu fet de mallarenga cua-llarga (*Aeghialos candatus*), dada eminentment primerenca. També els bitxacs (*Saxicola torquata*) han criat una mica més aviat del normal. Entre els dies 1 i 6 d'abril

GRUP D'ANELLAMENT
CALLETENES-OSONA

es varen trobar tres nius de bitxacs escapats. Això vol dir que varen començar a fer el niu a finals de febrer. També el dia 1/4 hi havia a Calldetenes un niu de cueretes blanques (Motacilla alba) amb els polls molt grossos.

Amb totes aquestes dades el que volem constatar és que quan hi ha un hivern molt suau com aquest, hi ha ocells que avancen la migració, la reproducció o no baixen a

latituds tan baixes com en els hiverns normals. Veiem, però, que el gran fluxe migratori i el conjunt de la reproducció no s'avançen o ho fan molt poc respecte el normal. Per això aquestes dades les considerem excepcionals, però no generalitzables a totes les espècies ni a tots els llocs, ja que són observacions puntuals dins l'àmbit de la comarca d'Osona

Grup d'Anellament